

Бізнес з сумленнем

Карпаратыўная сацыяльная адказнасць (КСА) – новая тэндэнцыя ў бізнес-практыцы. Яе асноўныя характарыстыкі:

- КСА грунтуецца на канцэпцыі «добры бізнэс для добрага таварыства» сёння і заўтра.
- КСА не азначае дабрачыннасць – гэта пра тое, як кампаніі зарабляюць свой прыбытак, а не пра тое, як яны марнуюць яго.
- КСА можа працаваць, толькі калі адпаведныя арганізацыйныя структуры знаходзяцца ў адным месцы, і калі супрацоўнікі дастаткова інтэграваныя з самага пачатку. Гэта пытанне індывідуальнай і інстытуцыйнай этыкі.
- Палітыкі па-ранейшаму маюць важную ролю, але ў глабалізаваным свеце эфект рэгуляцый можа быць абмежаваны. У той жа час, кампаніі маюць усё больш важную ролю.
- Неабходна не толькі падтрымліваць развіццё КСА прафесійна, але і забяспечыць крытычныя перспектывы ў адносінах да яе.
- Няясна, ці магчыма стварыць добрае і справядлівае грамадства з дапамогай кампаній. Але што дакладна вядома – яно не можа быць створана без іх.

Абмяркуйце ў групе плюсы і мінусы ў сувязі з наступнай сітуацыяй:

Этычная дылема

Уявіце, што вы – уладальнік буйнога завода, які забруджвае навакольнае асяроддзе. Новае заканадаўства прымушае вас паменшыць узровень забруджванняў, і вы нанялі кансультантаў даследаваць праблему. Вынікі іх даследавання паказваюць, што вы можаце купіць спецыяльнае ачышчальнае абсталяванне «для трубы», але гэта настолькі дорага, што вы павінны былі б звольніць 100 працаўнікоў, каб заплаціць за яго. Які з пералічаных ніжэй варыянтаў вы б выбралі?

1 Вы купляеце абсталяванне і звальняеце 100 работнікаў.

- Узровень забруджванняў зніжаецца, але мясцовыя жыхары могуць прырэчыць супраць адсутнасці працы, а ваша прадукцыйнасць можа быць паніжана.

2 Вы вырашылі не купляць абсталяванне і пакінуць усё, як раней.

- Вы захавалі ўсіх работнікаў, але забруджванне можа выклікаць наступствы для здароўя людзей, якія жывуць побач, а дзяржава можа аштрафаваць Вас за парушэнне закона.

---

3 Вы адклалі куплю абсталявання, пакуль у вас не будзе дастаткова прыбытку, каб купіць яго.

- Забруджванне застанеца на некаторы час і, магчыма, вы не зможаце зарабіць дастаткова прыбытку, каб пакрыць выдаткі на новае абсталяванне. Гэта змушае Вас падняць цэны на Вашу прадукцыю. Вы маглі б узяць крэдыт замест таго, каб прасіць дапамогу ў дзяржавы.

---

4 Вы наймаеце новых кансультантаў, каб паспрабаваць знайсці альтэрнатыву і перайсці на больш чыстыя метады вытворчасці.

- Пільны аналіз вашых метадаў вытворчасці пакажа найлепшыя даступныя тэхналогіі, якія вы можаце сабе дазволіць. У ідэале, ваша прадукцыя будзе цяпер больш чыстай (гэта азначае, што не спатрэбіцца ніякае новае спецыяльнае ачышчальнае абсталяванне), і ваш завод будзе больш эфектыўным з меншымі выдаткамі вытворчасці ў доўгатэрміновай перспектыве. Аднак гэта можа запатрабаваць інвестыцый, якія могуць быць кампенсаваныя толькі пасля многіх гадоў працы.

---

5 Вы арганізоўваеце сумеснае абмеркаванне з работнікамі часовых мер па рашэнні праблемы, што ўключае ў сябе адначасова зніжэнне прыбытку кампаніі і заробтнай платы работнікаў.

- Гэта справядлівы спосаб знайсці рашэнне праблемы на аснове супрацоўніцтва з супрацоўнікамі. Тым не менш, дасягненне кансенсусу не з'яўляецца лёгкай задачай. Вы павінны паказаць час дзеяння абмежавальных мер.